

Tradiční procházky Pražské vlastivědy

po dlouhé době
už nejen online

STRANA 2

Jak vytvořit elegantní Česko

rozhovor s milovnicí starých časů
Pavlinou Kvapilovou

STRANA 3

Projděte se po pražských vinicích

výlet do historie známých
i zapomenutých vinic

STRANA 4

LISTY PRAHY 1

naleznete v nové online podobě

www.listyprahy1.cz

Siegfried Herz – O lásce

Galerie a muzea, ale i divadla a koncertní sály už vítají první návštěvníky. Centrum současného umění DOX dokonce opatrně hodnotí uplynulých pár týdnů, kdy otevřelo – a rovnou třemi výstavami najednou. Ti čeští návštěvníci, kteří sem chodili rádi už před uzávěrou, se vrátili, a vrací se i další velká skupina, jejíž přízně si DOX cení, cizinci žijící v Praze. Jen na zahraniční turisty se ještě chvíli asi bude čekat. Nejpůsobivější z trojice nových výstav – O lásce, Vanitas a Fenomeander je zároveň překvapivým objevem české výtvarné scény, v kladném slova smyslu snad až senzaci.

Výstavní debut v DOXu: Siegfried Herz

Objev nového jména, které je ovšem pseudonymem vztahujícím se k autorovým zájmům, ale i k jeho zdravotnímu hendikepu, učinil kurátor Otto M. Urban. V roce 2015 na výstavě rovněž v DOXu byly tři obrazy Siegfrieda Herze, které ho silně zaujaly. Výstava se tehdy věnovala fenoménu hikikomori, což je dobrovolný odchod do izolace od společnosti, specifické onemocnění vztahující se k dnešní době, kterým trpí i Siegfried Herz. Zprostředkování kontaktu přes spolužáka ze střední výtvarné školy sochaře Marka Škubala, trvalo dlouhých pět let. Jemu jedinému autor důvěřoval a udržuje s ním přátelství. Až do roku 2019 nebylo možné o autorovi a jeho tvorbě nic dohledat a na prosbu o kontakt nereagoval. Nakonec se však kurátorovi DOXu ozval e-mailem a z přiloženého portfolia prací bylo okamžitě jasné, že jde o tak výrazný talent, jakých se mnoho nerodí. Jeho malby, kresby i fotografie vyzařují kromě skvělé techniky nesmírnou hloubku prožitku, jsou ryzí a opravdové. V posledních letech autor téměř nevychází ze svého bytu, a ačkoli dříve čerpal náměty i z vnějšího prostředí, nyní se soustřeďuje ponejvík na lidský život a jeho prožívání, tak, jak mu to umožňuje jeho zdravotní hendikep. Ten není jen otázkou psychickou, ale i otázkou fyzického onemocnění. Obojí však zjevně umělci dává možnost soustředit se na to nejpodstatnější v lidském bytí. Na život sám, na lásku k ženě, k člověku. Přes intimitu jeho tvorby je z ní patrné, že Siegfried Herz má život rád, že hledá intenzivně jeho obsah a naplnění i v omezeních, která jsou mu dána nebo která si i sám vybral. A přestože má zprávy o vnějším světě i vývoji výtvarného umění pouze zprostředkované, je jeho dílo současné. A možná až nadčasové.

Výstava v DOXu obsáhla Herzovu tvorbu ve velkém rozsahu, vystaveno je tu kolem stovky prací. Od rozměrnějších maleb a také kreseb, doplňovaných dalšími technikami, až po menší formáty u fotografií nebo kreseb, které skládá do volných cyklů. U mnohých prací využívá originální a dostupný prostředek malby, kávu, která dílům dává charakteristický barevný nádech. Herzovy náměty si řekly o intimní, pocitové

uzavřený prostor, kterým návštěvník prochází a vnímá jednotlivá témata. Začátku výstavy dominuje obraz autorovy postele – lože, v němž tráví až příliš mnoho bolestně

Reprodukce obrazu Siegfrieda Herze
Modelka, foto Jan Slavík, © DOX

pocitovaného času a je jím vnímáno i jako hrob. Dále procházíme jeho krajinami, které musel fyzicky opustit, ale zůstávají v něm jako vnitřní světy. A dostáváme se ke spáčům. Portréty spících mužů i žen přináší neobvyklé úhly, pohyby, pocity – smutku, klidu, života i smrti, vášně i odevzdanosti. Na dalších stěnách pak se můžeme ponořit do úvah, co pro autora znamená vlastní rodina. Její otisk v Herzově triptychu je asi nejzáhadnější. Jen o málo méně záhadné jsou i další bytosti, povětšinou ženy, na jeho fotografických portrétech dokreslených kávou, případně červeným vínem. Herz se žen nebojí, je tu cítit hluboké porozumění ženskému fenoménu a snaha o jeho vyjádření v mnoha podobách. Nejde po povrchu, ladných křivkách nebo vnějškové krásy či ošklivosti. Jsou to hluboké ponory do ženské bytosti, otkávající se v její tělesnosti.

Dalšími tématy Herzových obrazů jsou portréty jeho vzorů ze světa umění či filosofie. Herz své vzory nejen portrétuje, ale podle některých svých oblíbených výtvarných umělců vytváří i svá díla. Najdeme tu například Herzův styl podle Edwarda Muncha nebo snad i Jana Preislera. Jeho rozhled po světovém kulturním dědictví je zřejmý

široký a v souvislostech. Zájem o klasickou hudbu dokazuje skvělým portrétem Dmitrije Šostakoviče, kterého obdivuje, stejně jako Richarda Wagnera, jehož hudba mimo jinou také tlumeně doprovází výstavu. Zaposlouchat se můžeme i do niterné skladby samotného Herze, zkomponované pro violoncello, která byla při příležitosti této výstavy poprvé nastudována a zní zde pro dokreslení autorovy osobnosti. Dalším doplňkem je jeho videoesej, na kterou je potřeba si vyhradit oněch 20 minut, které trvá.

Umocní tak zážitek z výstavy a spolu s viděnými obrazy donutí návštěvníka k tomu, aby si položil otázku, stěžejní nejen pro tu chvíli: Co pro člověka znamená a čím může být dobrovolná samota? Prokletím nebo přínosem? Zamysleli jsme se někdy, zda máme schopnost být se sebou sami? A kdybychom museli být, jakou bychom pak zanechali po sobě stopu? Stopu zoufalství, osamění, nenávisti nebo stopu lásky? Siegfried Herz odpovídá svým dílem o lásce.

Martina Fialková

400 let od popravy 27 českých pánů

Dnešní doba potřebuje k udržení zájmu senzaci. Šok. Aby se o události mluvilo, jinak prý nikoho nezajímá. Zdá se, že před čtyřmi sty lety 21. 6. 1621 tomu bylo podobně. Protože monstrózní divadlo, které uspořádá Ferdinand II., zvaný Kravý, šokovalo i tehdejší otrlou Evropu. A mluvilo se o ní pěkně dlouho. Vlastně se o ní mluví do dneška.

Poprava 27 českých pánů vzbudila nejen zájem, ale i strach v tehdejší Evropě, protože do vzpoury proti Habsburkům bylo zapojeno mnoho lidí z celé monarchie. Nicméně, Ferdinand a jeho exekutivci se nakonec spokojili s dvaceti sedmi reálné mrtvými na Staroměstském náměstí, které na onen svět odeslal mistr katovského řemesla, slavný Jan Mydlář. Poprava probíhala od páté hodiny ránní, což nikterak nezabránilo tomu, aby nebylo „nerváno“. Plně náměstí sledovalo se zájmem krvavé představení, které řídil Karel z Lichtenštejna, usazený spolu s ostatními v křesle na tribuně, pro větší efekt zahalené do černého sukna. Urozenost popravených určovala pořadí, podle kterého vystupovali na vyvýšené podium pod ostrý Mydlářův meč. První zemřel Jáchym Ondřej Šlik, následoval ho Václav Budovec z Budova a jako třetí z vysoce urozených pánů byl popraven hudebník a cestovatel Kryštof Harant z Polžic. Další popravení již byli z řad rytířstva a měšťanů. Tudíž mezi dvaceti sedmi popravenými pány jsou páni vlastně jen tři.

Nejstarším popraveným byl šestaosmdesátiletý rytíř Kašpar Kaplíř ze Sulevic. Měš-

ťan Jan Kuttbauer naopak nedožil čtyřicítky. Jako měšťana ho potupně oběsili v okně radnice, stejně jako jeho nevlastního otce. Další měšťané viseli na šibenici, která stála v místech dnešního Husova pomníku. Milost byla v průběhu akce, zjevně pro efekt, udělena staříckému Sixtu z Ottersdorffu. Lékař Jan Jesenius před smrtí přišel o jazyk, který mu byl vytržen za to, že k rebelii vyzýval i ostatní. Jeho tělo bylo ještě týž den rozčtvrceno u Horské brány, tedy tam, kde se dnes říká U Bulhara.

Když v devět hodin dopoledne poprava končila, kat Mydlář měl tři otupené meče a výdělek, za který si mohl koupit několik pražských domů. Hlavy dvanácti popravených byly vystaveny na Staroměstské věži nad Karlovým mostem, kde pro výstrahu, že Habsburkům se nemá odporovat, visely dalších deset let.

Letos si připomeneme čtyři sta let od onoho krvavého letního slunovratu. Jména popravených lze přečíst na zdi Staroměstské radnice. Na výstavě Cesta na Horu ve znovuotevřeném Národním muzeu je možné si připomenout, co k tomuto brutálnímu aktu vedlo.

JN

Víkend otevřených zahrad 12.–13. června

I letos se veřejnosti otevrou známé i méně známé, veřejné ale i soukromé zahrady, aby přivítaly návštěvníky, kteří o jejich existenci třeba dosud nevěděli. Vítání jsou samozřejmě i znalí návštěvníci, kteří v přehledu otevřených zahrad najdou tu svou, oblíbenou.

Právě během víkendu 12.–13. června zde mohou najít i něco nového, zajímavého, co ji oživí, obohatí. Mnohde se uskuteční už i nějaký doprovodný program, o čemž se nám v nedávných měsících ani nesnilo. Mohou se tak například účastnit komentovaných prohlídek nebo zhlédnout různá kratší divadelní či hudební vystoupení.

Zahrady, které se do projektu zapojují, jsou opravdu různorodé. Od vnitroblokových, nově upravených zelených prostor, kde vznikla zahradní úprava podle současných trendů, kde jsou komunitní záhonky nebo plochy vyhrazené dětem, kde se tvůrci zahrady kreativně „vyřádili“, přes různé zahrady bylinkové či jinak specializované, až k zahradám zámeckým, městským a dalším s předlouhou historií.

Kam zamířit v Praze? Největší otevřenou zahradou bude asi nádherná barokní zahrada Trojského zámku, kde by měla zaznít i hudba. Zajímavé může být i nahlédnutí do zeleného areálu Stanice mladých přírodovědců v Praze 5, v Drtinově ulici, kde se setkáte nejen s flórou, ale i s faunou, tedy zvířaty, která tu chovají. Zapojuje se i romantická

zahrada při galerii Scarabeus, ve vnitrobloku na Letné. Další místa si už najdete sami, jejich přehled je na webu vikendotevrenychzahrad.cz. Pokud víkend trávíte jinde, můžete si zajet i mimo Prahu. Výběr zahrad po celé republice je přepestrý, stejně jako rozkvetlé květy, jichž jsou teď zahrady plné.

Otevírají se po celé republice už od roku 2020, nápad na tuto akci vznikl v Anglii, kde je možná více zahrad soukromých, jinak veřejnosti nepřístupných. Ale i v našich podmínkách má akce své kouzlo. Co je jejím cílem? Pořadatelé chtějí zvýšit informovanost a povědomí lidí o zahradním umění, zahradní architektuře, parcích, zahradách a veřejných prostorech. A také představit jednotlivé objekty s jejich příběhy a tajemstvími a přinést lidem zážitek z poznání. Protože každá zahrada má své osobité kouzlo, atmosféru, svůj genius loci.

Maf (foto © Kokoza)

PŘIPOMEŇME SI V ČERVNU

- 2. 6. 1541 na Malé Straně v Praze vypukl požár, který se rozšířil i na Pražský hrad a Hradčany, shořely zemské desky a bylo zničeno 200 domů – **480 let**
- 3. 6. 1626 položen základní kámen k pražské Loretě – **395 let**
- 3. 6. 1801 * František Jan Škroup, hudební skladatel († 7. 2. 1862) – **220 let**
- 4. 6. 1931 * Jan Zábrana, básník a překladatel († 3. 9. 1984) – **90 let**
- 4. 6. 1941 + František Janeček, technik, průmyslník a vynálezce, mj. zakladatel továrny na výrobu motocyklů Jawa (* 23. 1. 1878) – **80 let**
- 7. 6. 1781 položen základní kámen k Nostickému národnímu divadlu (dnešní Stavovské), slavnostně bylo otevřeno v roce 1783 – **240 let**
- 10. 6. 1791 * Václav Hanka, básník, filolog, národní buditel, „objevitel“ Rukopisu královédvorského a zelenohorského († 12. 1. 1861) – **230 let**
- 11. 6. 1871 byl založen Vzájemně se podporující spolek plavců, rybářů a pobřežních Vltavan – **150 let**
- 11. 6. 1881 operou B. Smetany Libuše bylo slavnostně otevřeno Národní divadlo – **140 let**
- 20. 6. 1996 zkušební provoz zahájil Tančící dům na Rašínově nábřeží – **25 let**
- 23. 6. 1891 * Vladislav Vančura, spisovatel († 1. 6. 1942) – **130 let**

Vycházky a on-line přednášky Pražské vlastivědy

PCT, Arbesovo nám. 70/4, Praha 5, tel.: 221 714 161, 221 714 714, vlastiveda@prague.eu, www.prazskevychazky.cz • **Vycházky označené hvězdičkou * mají omezený počet účastníků**, je nutné využít předprodeje v turistických informačních centrech, v recepci Arbesovo nám. 4, pouze po-čt nebo na http://eshop.prague.eu E-learningové přednášky je možné zakoupit v eshopu Prague City Tourism v sekci „Vlastivědné vycházky“.

ČERVEN 2021

▲ 2. st Staroměstská exekuce a její aktéři

– on-line přednáška. V letošním roce uplyne 400 let od okamžiku, kdy bylo na Staroměstském náměstí popraveno 27 představitelů českého stavovského odboje. Začátek v 16.00. (J. Nováková)

▲ **5. so Skrytá zákoutí Jánského vršku.*** Seznámení s původní osadou – oborou sv. Jana, která se po založení Malé Strany ocitla vně hradeb. Zdejší různorodá zástavba zahrnuje drobnější domky, honosnější měšťanské budovy a paláce. Začátek v 10.00 na zastávce tram. č. 12, 15, 20, 22 Malostranské náměstí. (M. Hátleová)

▲ **Pražský hrad a kněžna Ludmila.*** Procházka Pražským hradem především po stopách svaté Ludmily; ženy, která vstoupila mezi české zemské světky a hrála významnou roli pro posílení Přemyslovců v čele vytvářeného českého státu. Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. (J. Nováková)

▲ **6. ne Moderním Karlínem od Rohanského ostrova.*** Karlín se stal v roce 1817 historicky prvním pražským předměstím, které se začalo koncem 19. století v souvislosti s rozvojem průmyslu měnit v tovární čtvrť. Začátek ve 14.00 na zastávce tram. č. 3, 8, 24 Karlínské náměstí ve směru k Florenci. (M. Hátleová)

▲ **7. po Historie medicíny II. – on-line přednáška.** Druhý díl seriálu „Historie medicíny“ v evropském prostředí doby renesanční. V této době působil švýcarský lékař Paracelsus. Prohlídka míst spojenými s rozvojem medicíny. Začátek v 16.00. (L. Kotlářová)

▲ **8. út Po stopách Boženy Němcové I. – od plesu ke smrti.* (stejně i 15. 6.)** Procházka místy, která jsou spojena se životem spisovatelky. Trasa povede od Žofína na Příkopy. Začátek v 17.00 u sochy B. Němcové na Žofíně. (M. Švec Sybolová)

▲ **9. st Královské Vinohrady I.*** Jak rostly Královské Vinohrady a proč jsou dodnes půvabně dochovanou částí metropole, jejíž podoba se téměř vůbec nezměnila. Prohlídka zajímavých zákoutí v oblasti mezi Vinohradskou vodárnou a náměstím Míru. Začátek v 16.00 u Vinohradské vodárny. (J. Nováková)

▲ **10. čt Od barokních zahrad k „Pražskému Manchesteru“ (a ještě kousek dál)** – on-line přednáška. Smíchov prošel od 17. století několika převratnými proměnami. Barokní zahrady s letohrádky vystřídaly v 1. pol. 19. století komíny továren, aby na jeho konci ustoupily blokové zástavbě nájemních domů. Ani moderní architektura 20. a 21. století nezůstala bez odezvy. Začátek v 10.00. (S. Micková)

▲ **12. so Petřín a jeho dominanty.*** Jak vlastně kdysi vypadal Petřín a co může nabídnout dnes? Procházka ukáže, co všech-

no skrývají rozkvetlé stráně hory svatého Vavřínce. Začátek v 10.00 u vchodu do Petřinské rozhledny. (J. Nováková)

▲ **Svatopetrská čtvrť.*** Z Florence okolo Desfourského paláce k místu, kde byla tajná konstrukční kancelář raket V1, V2 a V3.

Park na Klárově, Malá Strana (přednáška 16. 6.), foto Jiří Sládeček

Kde žil Jan Roháč z Dubé a kde stála velká jezdecká kasárna. Dále kolem lahůdkářství Linka, až k paláci YMCA. Začátek ve 14.00 před budovou Muzea hl. m. Prahy Na Florenci. (V. Trnka)

▲ **Havlíčkovy sady.*** Jak vypadalo území Královských Vinohrad v dávné historii a čím Karel IV. podnítil mohutný rozmach vinohradů. Prohlídka drobných staveb v parku. Začátek v 16.00 u hlavní brány z Rybalkovy ulice, P 2. (D. Kratochvílová)

▲ **13. ne Procházka Chotkovými a Letenskými sady s výhledy na panorama Prahy.*** Zajímavosti o Chotkových a Letenských sadech. Začátek ve 14.00 na zastávce tram. č. 22 Královský letohrádek. (P. Lešovská)

▲ **15. út Po stopách Boženy Němcové I. – od plesu ke smrti.* (viz 8. 6.)**

▲ **16. st Malou Stranou křížem krážem I. – on-line přednáška.** Virtuální procházka z Klárova, Vojanovými sady, kolem několika pomníků, jak historických, tak i novodobých. Začátek v 16.00. (D. Kratochvílová)

▲ **17. čt Zmizelá Praha IV. – on-line přednáška.** Jak se změnilo po první světové válce Nové Město, Královské Vinohrady a další městské části. Začátek v 10.00. (J. Nováková)

▲ **19. so Od britské ambasády k americké.*** O minulosti budov, ve kterých sídlí velvyslanectví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Francie, nebo Spojených států amerických. Začátek ve 14.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. (M. Smrčinová)

▲ **Vyšehradský hřbitov, poslední místo odpočinku českých velikanů.*** O historii hřbitova, osobnostech, které se zasloužily o jeho vybudování. A především o hrobech

významných představitelů českého národního života. Začátek ve 14.00 u vchodu do baziliky sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. (A. Škrlandová)

▲ **20. ne Mariánský sloup na Staroměstském náměstí.*** Sloup z pohledu uměleckého významu i v kontextu historických událostí na náměstí od roku 1650. Začátek v 10.00 před domem U Kamenného zvonu, Staroměstské náměstí 13. (Vladimír Trnka)

▲ **Po stopách židovského osídlení na Smíchově.*** Seznámení s židovským osídlením na nejstarším pražském předměstí s návště-

vou židovského hřbitova na Malvazinkách. Začátek ve 14.00 před hlavním vchodem do budovy Portheimky, P 5. (Z. Pavlovská)

▲ **Procházka z Mahlerových do Riegrových sadů.*** Procházka ze Žižkova na Vinohrady. Od televizního vysílače uprostřed Mahlerovy sady v blízkosti starého židovského hřbitova, dále Riegrovými sady, které se staly dědici zahrady Kanálka, nacházející se kdysi za městskými hradbami. Začátek ve 14.00 na rohu ulic Ondříčkova a Milešovská, P3. (P. Lešovská)

▲ **21. po Kněžna Ludmila: známá, neznámá – on-line přednáška.** Shrnutí dosavadního bádání o první ženě české historie, již známe jménem, o první české světici a první známé české kněžně. Začátek v 16.00. (M. Gausová Zörnerová)

▲ **22. út Za architekturu první republiky od rondokubismu po funkcionalismus I.*** První část cyklu bude zahájena před ikonickou stavbou pražského rondokubismu – Legiobankou na Poříčí, postavenou podle projektu J. Gočára. Připomene ve své době moderní obchodní dům Bílá labuť, Anglobanku a bude pokračovat kolem dalších významných staveb v Revoluční třídě. Začátek v 16.45 před Legiobankou, Na Poříčí 24, Praha 1. (J. Škochová)

▲ **23. st Pražské pomníky V. – Letem pražským světem – on-line přednáška.** Představí pražské pomníky a pamětní desky, které se tak trochu vymykají představě o pomníku zasloužilého výtečníka či výtečnice v podobě bysty či sochy. Začátek v 16.00. (M. Švec Sybolová)

▲ **24. čt Letohrádky: Lusthausy v Praze – on-line přednáška.** Původně tyto půvabné stavby v zahradách sloužily k zábavě a radosti a nejdříve nebyly vůbec určeny k delšímu pobytu. U nás se s nimi setkáváme v období od 16. do 1. poloviny 19. století, tedy od renesance po klasicismus, případně raný romantismus. Začátek v 10.00. (S. Micková)

▲ **26. so Bývalá chudinská čtvrť Na Františku.*** Procházka místy nedaleko Staroměstského náměstí, kde se rozkládala svérázná čtvrť vorařů, dřevařů, rybářů a městské chudiny. Začátek v 10.00 před budovou Základní školy v Dušní ul. 19, P1. (H. Barešová)

▲ **Co vyprávějí pražské domy.*** Vycházka částí Židovského města kolem Pynkasovy synagogy do Kaprovy ulice. S vyprávěním o asanaci, která tento kout změnila k nepoznání. Začátek ve 14.00 na náměstí J. Palacha u hlavního vchodu do Rudolína. (M. Smrčinová)

▲ **27. ne Baba – výstavní kolonie vzorového bydlení svazu československého díla.*** O unikátním komplexu funkcionalistických vil z let 1932–1936, na jejichž výstavbě se podílelo dvacet předních architektů tří generací. Začátek v 10.00 na zastávce aut. č. 131 U Matěje, P6 (S. Micková)

▲ **Královská zahrada a zákoutí Pražského hradu.*** Vyprávění o králích – zakladatelích, a o zákoutích a zajímavostech Pražského hradu. Začátek ve 14.30 u letohrádku královny Anny v Královské zahradě. (M. Smrčinová)

▲ **28. po Malá architektura v tvorbě českého uměleckého řemesla 2. poloviny 19. století – on-line přednáška.** O méně známých dílech z oblasti uměleckého řemesla, která vytvořili významní architekti 2. poloviny 19. století. Začátek v 16.00. (Š. Gandalovičová)

▲ **29. út Za achitekturou první republiky od rondokubismu po funkcionalismus II.*** Druhá část cyklu bude zahájena před další výraznou rondokubistickou stavbou – palácem Adria od P. Janáka. Připomene obchodní domy Ara, Baťa, Lindt, palác U Stýblů i Dům hraček, pojišťovnu Praha a palác Broadway na Příkopě. Začátek v 16.30 na Jungmannově náměstí u sochy. (J. Škochová)

STUDIO DVA DIVADLO

Palác Fénix, Václavské nám. 802/56, Praha 1
www.studiodva.cz, 222 222 598
pokladna@studiodva.cz

STUDIO DVA DIVADLO

červen

16. Můj báječný rozvod	
17. Libánky na Jadranu	
20. Smolkovi	15.30
20. Vysavač	
23. Můj báječný rozvod	
27. Malý princ	15.30
28. Holky jako květ	
29. Holky jako květ	

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

METROPOLITNÍ LÉTO HERECKÝCH OSOBNOSTÍ 2021

1. 6. – 31. 8. 2021

Divadelní přehlídka na Letní scéně Vyšehrad, Letní scéně Výstaviště Holešovice, Letní scéně Libeňský zámek, Letní scéně Tvrz Divice, Letní scéně Vítězná a v divadle Studio DVA.

ČERVEN

LETNÍ SCÉNA VÝSTAVIŠTĚ HOLEŠOVICE

1. Vysavač	20.30
2. Vysavač	20.30
3. Libánky na Jadranu	
4. Libánky na Jadranu	
5. Libánky na Jadranu	
6. 4 sestry	
7. Monika Absolonová & Boom! Band Jiřího Dvořáka koncert	20.00
8. Vše o mužích	
9. Vše o mužích	
10. Libánky na Jadranu	
11. Libánky na Jadranu	

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

LETNÍ SCÉNA VYŠEHRAĐ

10. Tři grácie z umakartu premiéra	
11. Tři grácie z umakartu	
12. Tři grácie z umakartu	
14. Duety	
15. Tři grácie z umakartu	
16. Duety	
17. Duety	
18. Poprask na laguně	
19. Brouk v hlavě	
21. Duety	
22. Hovory o štěstí mezi čtyřma očima	
23. Hovory o štěstí mezi čtyřma očima	
24. Duety	
25. Brouk v hlavě	
26. Brouk v hlavě	
28. Tři grácie z umakartu	
29. Tři grácie z umakartu	
30. Duety	

Začátky představení v 20.00, není-li uvedeno jinak.

LETNÍ SCÉNA LIBEŇSKÝ ZÁMEČEK

18. Vzpomínky zůstanou	
19. Vzpomínky zůstanou	
20. Kutloch aneb I muži mají své dny	
21. Kutloch aneb I muži mají své dny	
22. Vysavač	
23. Oscar pro Emily	
24. Libánky na Jadranu	
25. Libánky na Jadranu	
26. Vysavač	
27. Poprask na laguně	

Začátky představení v 20.00, není-li uvedeno jinak.

Zábavlí

Anenské náměstí 5, Praha 1,
www.nazabradli.cz,
222 868 868, pokladna@nazabradli.cz

4. Kleopatra 1. premiéra	
5. Kleopatra 2. premiéra	
8. Kyjem po kebuli	
11. Ztracené iluze předpremiéra	
12. Ztracené iluze předpremiéra	
15. Macbeth – Too Much Blood (angl. titulky)	
16. Korespondence V+W	
17. Mýcení	
19. Hamlet	
22. Kleopatra	
23. Kleopatra	
24. Kleopatra	
29. Ahoj vesmíre! veřejná generálka / v Planetáriu Praha	
30. Ahoj vesmíre! premiéra / v Planetáriu Praha	

Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

DIVADLO U VALŠŮ / SCÉNA ŽIVOT 90

Karoliny Světlé 18, Praha 1
www.divadlouvalsu.cz
222 333 999, pokladna@zivot90.cz
Provozuje ŽIVOT 90, z. ú.

17. 6. Legendy opery/Zora Jehlićková	16.00
Pořadem provází Radmila Hrdinová	
Setkání u příležitosti životního jubilea soprannistky Zory Jehlićkové, dlouholeté sólistky opery Národního divadla i Státní opery Praha, která mnohokrát úspěšně hostovala v zahraničí, řadu let se také věnuje pedagogické činnosti.	

KOMORNÍ KINO

Evald.

Národní třída 28, Praha 1
www.evald.cz, 221 105 225

1., 8., 16. BIO SENIOR Bábovky	15.00
1., 11. Chlast	18.00
1. Nadějná mladá žena	20.30
2. BIO SENIOR Vzpomínky na Itálii	15.00
2., 8., 16. Alchymická pec	18.00
2. Ještě máme čas premiéra	20.30
3. BIO SENIOR Krajina ve stínu	15.00
3., 7. Smolný Pich aneb Pitomý porno premiéra	18.30
3., 4., 7., 10., 11., 12., 16. Země nomádů (3. 6. premiéra)	20.30
4., 9., 15. Nadějná mladá žena	18.00
5., 13. Alchymická pec	16.00
5., 13. Země nomádů	18.30
5. Smolný Pich aneb Pitomý porno	20.30
6. Bábovky	16.00
6. Smolný Pich aneb Pitomý porno	18.00
6., 8. Napětí (6. 6. premiéra)	20.30
9. BIO SENIOR Šarlatán	15.00
9. Corpus Christi	20.30
10. BIO SENIOR Chlast	15.00
10., 12. Tiché místo: Část II (10. 6. premiéra)	18.30
12. Nadějná mladá žena	16.00
13. Žáby bez jazyka	20.30
14. Bábovky	18.30
14. Tiché místo: Část II	20.30
15. BIO SENIOR Corpus Christi	15.00
15. O nekonečnu premiéra	20.30

Další program na: www.evald.cz

Kino Atlas

Sokolovská 1, Praha 8
www.kinoatlas.cz, 222 312 737

MALÝ SÁL

1. Rytíři spravedlnosti	19.30
2. Žáby bez jazyka premiéra	19.30
3., 4. Smolný Pich aneb Pitomý porno premiéra	19.30
4. Napětí	19.30
4. BIO JUNIOR Duše premiéra	15.30
5. Nadějná mladá žena	16.00
4., 5., 14. Napětí	19.30
6. Chlast	16.00
6. Alchymická pec	19.00
7. Bábovky	19.30
8., 11., 12., 16. Nadějná mladá žena	19.30
9., 15. Shorta (9. 6. premiéra)	19.30
10. Chlast	19.30
12. Alchymická pec	16.00
13. Napětí	19.00

VELKÝ SÁL

1. Bábovky	18.30
1. Ještě máme čas premiéra	20.30
2., 9. BIO SENIOR Bábovky	15.00
2., 13. Nadějná mladá žena	18.00
2. Alchymická pec	20.30
3., 4., 7., 10., 11., 15., 16. Země nomádů (3. 6. premiéra)	18.30
3., 7., 9. Napětí (3. 6. premiéra)	20.30
4., 6. Smolný Pich aneb Pitomý porno	20.30
5., 6., 12., 13. BIO JUNIOR Duše (6. 6. premiéra)	15.00
5. Smolný Pich aneb Pitomý porno	18.00
5., 8., 13. Země nomádů	20.30
6., 12. Země nomádů	18.00
7. Smolný Pich aneb Pitomý porno	18.30
9., 14. Rytíři spravedlnosti	18.00
10., 11., 12.15., 16. Tiché místo: Část II (10. 6. premiéra)	20.30
14. První kráva premiéra	20.30
16. BIO SENIOR Chlast	15.00

Další program na: www.kinoatlas.cz

Divadlo ♡ Řeznické

Divadlo v Řeznické, o.p.s., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz
Pokladna po–pá 14.00–18.00 a vždy hodinu před představením

DIVADLO V ŘEZNICKÉ, Řeznická 17, Praha 1

16. 6. Jeden německý život premiéra	
17. 6. Jeden německý život 2. premiéra	
30. 6. Jeden německý život	

Začátky představení v 19.30.

DVOREK ŽIŽKOVSKÉHO DIVADLA JÁRY CIMRMANA, Štítěho 5, Praha 3

7. 7. Odvolání	
8. 7. Relativita	
25. 8. Poslední sezení u doktora Freuda	
26. 8. Jeden německý život	

Začátky představení v 19.00

ZAHRAĐA WERICHOVY VILY

U Sovových mlynů 501 Praha 1	
16. 8. Jeden německý život	
17. 8. Relativita	
30. 8. Odvolání	
31. 8. Poslední sezení u doktora Freuda	

Začátky představení ve 20.00

Envirometr

Aby se v tom čert vyznal, říkám si někdy, když se potřebuju orientovat v nějakém tématu. Třeba klimatické změny. To se stále straší suchem, a ono teď pořád prší. Ale jak by vás vzdělanější lidé než já upozornili, klimatické změny jsou opravdu složitá věc. To, že teď prší, což je projev počasí, ještě neznamená, že se klimatická změna neděje.

Co mám rád, to je, když se dostanu k nějakému číslicím. Zase – nesmí jich být moc a musí se v nich dát vyznat. V oblasti životního prostředí je teď jeden web, kde je hromada zcela intuitivně pochopitelných čísel pěkně nahromadě. Dejte si do prohlížeče adresu www.enviweb.cz.

Za webem stojí státní instituce s naprosto hrozným názvem. Celý zní Česká informa-

ční agentura životního prostředí CENIA. To je fuk, to klidně hned zapomeňte.

Důležitý je ten web. Ten ukazuje, jak vypadá tlak na životní prostředí za dobu od okamžiku, kdy načtete stránku. V reálném čase můžete sledovat, jak rychle roste těžba dřeva nebo emise skleníkových plynů. Jak rychle mizí orná půda.

Vybrané údaje jsou ukazatele různých ekosystémových služeb, které nám Země poskytuje a na kterých je naše společnost existenčně závislá. Všechna data se vztahují k České republice.

Pavčina Kvapilov – vytvoříme elegantn esko?

Také máte pocit, že jsme v minulých měsících – a vlastn i letech čím dál víc zabrdvali do pocitu ředi a bezvýchodnosti? Nejprve ztrátou vech možných ideálů u tom, kam se naše společnost ubírá, jak se její nemal st chov, jak mluví, co vyznv? A pak nás ještě k tomu pevlcoval covid. Naštěstí ale existují nadřenci, jako napklad Pavlina Kvapilov, kter už před ním vymyslela projekt Elegantn esko. Pavlina Kvapilov miluje star asy, ale říká o sobě také: „Vdcky jsem byla zároveň dost inovátorů“. Novinky prosazovala na programu T24, kde působila, a hlavn pak jako ředitelka divize T Nov média. Ve své vlastn iniciativě Elegantn esko nyní propojuje star asy s novými a dává nadějí, a také radost a osvětu, ve formě chytrch a zbavnch vide, článků, ale i akcí. Ta zatím nejvtř a nejdležitjř se uskuteční v srdci Prahy v létě.

Vaří iniciativou chcete o prázdninách rozjasnit, oživit a vylepřt prask centrum, kter teď skomr. Mřte pmo na Královskou cestu. Nejsou tady tursti, zato je tu stále plno zbytečných obchod s cetkami pochybného původu. Nebo podivných muzej i zvnst, kter s Prahou a eskm nemají nic společného a nejsou pro ni dobrou vizitkou. Co s tím?

Je to hluboko zakořenn problém, který byl dlouh roky prakticky neřeřiteln. Ovřem teď je historick přležitost to zmnit. Neznám snad nikoho, komu by se centrum v t předcovidové době líbilo. Vy ano? Poptávka je podle m obrovsk. My jsme otevli to téma v Elegantním Česku teď na jaře projektem *Ozdobme spolen Královskou cestu*. Jeho soust je videoseril, kter chce od podlahy rozvřt a rozpoutá vejnou debatu, kter je nutn. To už se děje. Díky podpoře vejnosti v crowdfundingov kampani se už seriál začal vysílat. Popis problému a spolen zamyřlen je nutné, aby se věci mohly zait hýbat. Jedna věc je strategie. Druh praktick kroky, které mohou zait hned. Obojí by mělo jít ruku v ruce. Věřím, že Krlovsk cesta bude pln jn, jakkoli se setkávám se spoustou skeptických lid. Jak si to udlme, takov to budeme mít. Prost msto cirkusu typu matjořky, trdelnky, podivn figuríny apod. Krlovsk cesta coby dstojn vizitka a odraz duře eskho národa, noblesy a řikovnosti nařich lid – s veřkerou otevrenost světu.

Jak probíhají přpravy? A co už v tom směru máte za sebou?

Jsm hodn akční a piln na vřem pracujeme. st nařeho plánu je vyslat konkrtn vlařtovku, že to jde. Momentln chystáme tzv. *Saln republiky* v Nerudov ulici, kde budeme prezentovat to nejlepř z práce zlatých eskch ruek. Elegantn esko

dlohodob apeluje na to, aby se inteligentn propojovala minulost se současností, to je základ nař filosofie. Chceme, aby tam výrobky byly k prodeji a zároveň řemeslníci a dalř profese mohli pmo předvádět svou práci. ekm kreativn atmosféru, nic statického, ale místo pro setkávání, z čehož vyroastou dalř nápady. Probíhá zmnn videoseril a zároveň chystáme soutěž pro výběr nových, zajímavých tvůrců. A protože ohlasy byly bjecn, vyspali jsme na HitHitu ještě pokračování. Tm bude série letních aktivit, kter by momentln prakticky mrtvou Královskou cestu oivil: Prvorepublikov marř od Obecnho domu na Hrad, řnru rukodělných workshopů a také letních jazzových dchnk.

Jak a kdy ta akce vypukne? Bude mít i njak pokračování nebo trvalejř vyznn? Nebo je to jen jednorzov impuls, kter by měl vést odpovdn politiky k zamyřlen, co s centrem Prahy udělat v přstch měsících a letech?

Vřechno je v plném proudu, akce postupn obnovujeme od 18. 6., kdy nás čeká prt *esko trop hlouposti*. Prvorepublikov marř plánujeme na 1. 8. Rozhodn bychom byli rádi, aby to byl impuls. Ale víte, nejde pord jen čekat zrazky od politiků. Je to v rukou nás vřech. Ostatn už roky máme akce na Mal Straně, včetně populárních *Dn v jnch časech*. ili je to jen logick pokračování. Ta snaha rozhodn bude dlohodob, není to jen vřtel do tmy. Naopak.

Př přprav takových projektů je potřeba velk vůle ke spolupci na mnoha stranách, as i včetně komunálních politiků. Uguje to?

Spoluprace je opravdu klíčem, a tak jsme samozřjm zahájili debaty i s nimi. V Česku bychom obecn měli poslovat kooperativního ducha. Je to spousta lidí, kter po

nm vlastn touř a nelíbí se jim to klima vnnho boje. Jenže jn to zase považují za „normln“. Vdcky když vyjedu ven, vidím obrovsk rozdíl, jakkoli nechci idealizovat. Dm vm přklad z m rodn Litomyřle. Vřichni porevoluční starostové se tam potkávají bez ohledu na stranickou přsluřnost cel roky pravideln jednou za měsíc na spolenm obd. A tam si povdj, co a jak. Mají motto: „Litomyřl mn starosty, ale nemn směrů“. No není to geniln? Navíc,

nejde o řdn plkn a Litomyřl podle toho taky vypadá. Je to dokonal přklad inteligentn koexistence starého a nového.

Co vm vel prenřet styl a atmosféru „starých as“ do dneřka? Jak pohnutky mají vaří akce, kter Elegantn esko nabízí na svém webu?

Já jsem od malka takov renesanční typ. Bvil m vdcky vřechno, byla jsem hrozn zvdav mal holka, pord jsem četla, ptrla na půdách. Litomyřlsk stopa nemůže nezstt. Organizovali jsme na gymplu Majlesy, celou plejadu skvělých akcí, včetně mezinárodních, duch toho msta je prost zcela mimordn. Bývá me vymřlet nov věci, ideln se skvělými lidmi, dělat radost. A myslím, že bychom měli

opečovávat to nejlepř z minulosti, propojovat to s tím nejlepřm ze současnosti. A zakládat taky dobrou budoucnost. To není o čekání, co kdo za nás vyřeř. To zan u každého jednoho z nás.

Žijeme ve zvlstn době, jakou nikdo z nás dosud nezažil. V thle tsniv covidov atmosfére jsme začali léta dvact, a vy najednou chcete navozovat na uvolenn a nadjepln 20. léta minulého stlet. Je to lék? Jsme pce o 100 let jnde.

Podobností, stejn jako i rozdl, je tam celá řada. Doba dvacátých let, to byly po pelomov roce 1918 a řpanlsk chpce v eskm prostředí (ne a tak slovenskm) svého druhu „zlat asy“. Boom nov republiky, budování státu, nov identity, rozvoj podnikání i kultury včetně mdn tvorby. Ta paralela se v mnoha ohledech nabízí. J věřím, že ještě přes ten řilen zaatek vybudujeme nov zlat dvact. Proto nař motto #budujemezlatadvacata. Symbolicky to rozbalíme na party *esko trop hlouposti* v Obecnm dom. Tedy na místě, kde vzniklo esoslovensko. Z doby prv republiky si máme rozhodn co brát jako podněty k pemřlen.

A nejsou to jen hrátky pro ty, kdo mají dost peněz zaplatí si njak zřitek a zúčastní se organizov akce? Máte dojem, že vaří aktivity zanechávají njak dlouhodobř dopad na veřejnost?

Ale tak to vůbec není. Elegantn esko vzniklo jako takov srden projektek a videoseril, na kter jsme vybral peníze na internetu. Bylo to myřleno jako bezpen a inspirativn prostor pro lidi, kter si ppadaj mimo hlavn proud. Ale ono se ukázalo, že naopak těch, kdo nechtějí řt konvenn řivot, je hrozn moc. A tak to rostlo, a lid se začali ptát. To nás vedlo k tomu, že jsme začali pro n organizovat workshopy, zřitekov dny, akce, vznikla uřasn komunita z celého Česka, podporuje nás také mnoho krajan ze zahranii. Lid tím, že tyhle akce milují a chodí na n, umořuj, abychom se tomu naplno vnoval. A otevral rzn témata – jako je třeba právě Krlovsk cesta. V minulosti třeba *Vjezdn akademie etikety* pro nař ctne potomstvo, *esoslovensk řarm* o postaven řen za Masaryka a dnes, projekt na podporu skomřajci tradin krejoviny *Kostým – nejlepř přtel řeny* atd. Věnujeme se spoleenskm tématům, or

ganizujeme veejn debaty #premyslivasezona a #lecivasezona. Ostatn, na webu je mon se na část toho mrknout. Ale nejlepř je chodt naživo, když to teď zase pjde. Vytváříme hrav, ale také chytr a zároveň sdln prostředí. Kdo to zkusí, vřtinou už s námi v tomhle dobrodružství jede dl.

Doufejme tedy, že doba covidov skončila. Jenže za dlouh měsíce karantén a lockdownů si hodně z nás zvyklo na pohodln domácí obleen, maximln zamřovan za stejn pohodln obleen na ven. S výpadkem veřkerch společenských aktivit zůstaly ve skřn řaty, skvn, podpatky. Ani pnm se moc nechce do kořil a kravat. A mnohm vyhovuje i to, že nkter tvůrců „módy“ vel v leernm, ba pmo teplkovm stylu zůstat i nadále. A že je možné ho využít i na veřejnosti. Co vy na to?

Nař agenda je rozhodn anti-teplkov (*smv*). Teplky jsou fajn, overm na sport, takže tam kldn do aleluj. Ale jnde bychom teď naopak měli zase pkn pečovat o sebe ve vřech smyslech slova, pracovat na sobě, vřorit se, být elegantn. Kad z nás, kdo je krsn, ve vřech smyslech slova, dl svět krsnjřm mstem.

Jak plány máte s projektem Elegantn esko do budoucna, pokud je lze prozradt?

V tomhle projektu nikdy neřlo o řdn poučování. Je o spolenm hledání toho lepřho v nás, o pátrání, vřnivch debatách, sdlen (i třkch moment, kter k řivotu patř), tvoen, radosti, včetně t z každodenních malkst. O kultivaci. Lidsk ntura je cel tisícilet takov, jak je. Ale obrovsk sila je v tom, nakolik jsme tvůrců svých osud. Pokud chceme, tak se pce nemusíme nechat vláčet. Můžeme svůj řivot stavět jako umleck dílo. Tahle zem m obrovsk potenciál a doba covidu mon byla i časem, kdy jsme si vc uvědomili, co ho blokuje. Co chceme. Jak jsou nař hodnoty. Takže j doufám, že to postcovidov esko budeme vřichni tvořit s vdomm, jak uřasn dědictví tady máme. A moderní i se vřm talentem, kter tu je, kam se podvř. Tak, aby nám to tu zase ve vř parádě vykvetlo.

Martina Fialkov

foto: archiv Elegantn esko (Ondř Kořk)

Nov letní scény divadla Studio DVA

Již 18. ročník Metropolitního léta herckch osobností proběhne letos ve dnech od 1. řervna do 31. řrpna 2021.

Ke své plnoletosti si přehldka, kter si nařla za dobu své existence pevn msto mezi kulturními akcemi pordanmi o prázdninách v Praze, nadělila dvě nov letní scény. Kromě tradičního Vyřehradu a mimopražských na Tvrzi Divice nedaleko Loun a Vtzn u Dvora Krlov nad Labem bude to nejlepř z repertoáru pedn prask scény k vidn také na Vstavř Holeřovice v plenéru za Maroldovm panoramatem a v romantickm prostředí malebného Libeřskho zámečku. Vstupenky jsou jř v prodeji. Kromě osvdench titulů z minulých let s Bobem Kleplem, Karlem Rodenem, Evou Holubovou ři Ivanou Chlykovou a legendární lovestory STARCI NA CHMELU, budou hlavním lákadlem open air hrn divadla Studio DVA chystan pre-

mirov komedie Vře o muřch a Tři grácie z umakutu se Zlatou Adamovskou, Ilonou Svobodovou a Anežkou Rusevovou. Již po jedente jsou připravena také hudebn setkání pod řřm nebem, např. vystoupení Moniky Absolonová na Vstavř Holeřovice, Anety Langerov na Vyřehrad ři Hany Zagorová v pvbnm prostředí Tvrze Divice. Více na www.studiodva.cz

Mstsk knihovna v Praze

pobočka Hradčany, Pohořelec 25/111
otevřeno po–t 12.00–17.00
tel.: 770 130 203
Vstup voln, podle platných hygienických opaten.

14. 6. **Daniel Razm: Koncert na zahradě knihovny** 18.30
Recitál spojen s psnkřsk cestou do Norska a Bretaně.

16. 6. **Křest knihy: Utajen hrady a zámky II.** 17.30

Otomar Dvřk a Josef Pepson Sntiv pokř aktualizovan vydání spřn knihy Utajen hrady a zámky II. (aneb Prahou podruhé po stopách panských sídel).

23. 6. **Celý rok v originále** 17.30
Módní přehldka odvnch vtvrnc Dany Mařkov, Evy Ovekov, Niny Kleřilov a Ivany Domanjov.

25. 6. **Letn tvrov dílna Dagmar Volecnov** od 9.30 do 15.30
Celodenn dílna pro seniory na zahradě knihovny.

Rezervace tel.: 770 130 203

www.listyprahy1.cz

Premiéry v řervnu

DIVADLO V ŘEZNICK
16. a 17. řervna v 19.30
Christopher Hampton: Jeden nmeck řivot

Hra je založena na skutenm osudu Goebbelsov sekretářky, kter vypráví o svých řivotních pripetch, ale hlavn o sv karire. Text sice pojednává o zcela konkrétních historických událostech, je vřak a nepřijemn aktuln, protože akcentuje právě ta témata, kter jsou vlastn i dneřn společnosti. • *Hraje K. Machckov; Režie R. řpaek*

DIVADLO NA ZÁBRADLÍ
4. a 5. řervna v 19.00, 19.45, 20.30

8lid: Kleopatra
Skupina 8lid připravila audiowalk, ve kterm se diváci vydají na pouť z divadla ven do egyptského podsv. Kleopatra umř, s ní kon rod Ptolemaiovců, egyptsk civilizace pomalu zank a na trůn už řdn faraon neusedne. Tm Kleopatřina osobn cesta ale nekoná, v Egyptě i posmrtn řivot me být bohat. Kleopatra umř 10 let předtím, než se narodí Panna Marie. Co mohlo být jinak, kdyby Kleopatra nespchala sebevraždu? Prosadilo by se křestnstv v takov míře, kdyby se smř Kleopatry nezanikl kult bohn Isis? Odkud vycházejí kořeny nař civilizace? • *Hrají J. řek, A. Kubtv, D. Kaplanov, K. Csařov, V. Vondrcek, V. Vařák, H. Kroupa; Režie 8lid*

Skautsk institut se chystá na NORMLN lto

Jak je provozovat kulturn a pednřkov prostor s kavárnou v roce 2021? První kávu roku jsme uvařili 17. května, kdy začalo platt povolen pro venkovní zahrádky. A na prv kulturn akci nebo pednřku stále čekáme, protože nepovažujeme za rozumn zait hned na začátku rozvolnvn shromařovat co nejvíce lid na jednom mst.

O to pilnjř ale pracujeme na přprav programu na lto – věříme, že v létě už díky proočkovanosti opravdu nebude čeho se bt. A co nás tedy ek? Pedn už nyní je mon posedět na dvorku a pavlach dohromady ve čtyřech různých patrech. Dům U Zlatého rohu na adrese Staromstsk nmřt 4/1 už stojí mnoho stlet, ale nikdy nebyl do thle míry otevřen vejnosti. Přesn kvůli tomu přitom celý projekt Skautského institutu na Staromáku existuje. Po cel lto zde bude k dispozici k vyuřvn pskoviřt, stolní tenis a řachov stolky. Po večerech bude v provozu i druh bar, kter bude připraven pln na střeře, ve třetm patří pavlač. Posedvn zpestř tu cimblov muzika, tu swingov tanrna, tu mariachi band.

GALERIE SCARABEUS
Praha 7 – Letn, Jana Zjice 7
Tel.: 603 552 758
scarabeus.galeriescarabeus@gmail.com
www.galeriescarabeus.cz

t 13.00–19.00
so–ne, svtky 13.00–18.00
st, t, p pouze na objednání,
minimln 2 dny předem

GALERIE SCARABEUS
Loutky a rodinn loutkov divadla

MUZEUM KÁVY ALCHEMISTA
Káva a kávoviny
v promnch času a kultur

ZAHRAADA GALERIE SCARABEUS
Keramick sochy Igora Hlavinky

Naun stezka: Přiroda a umění na počest ornitologa a hrdiny Veleřlavy panely o historii zahrady, a zdejř flře a faun

No a v plánu jsou také vtř akce, kter se vzhledem k nákladnosti neobejdou bez vstupnho: chystáme spolupci s Dejvckm divadlem a jnmi kulturními spolky, venkovní promítání artových filmů i populárních hitů, a hlavn celou řadu tyřpatrovch koncert. Pokud nám jen trochu bude přt počasí, pvtme na Staromáku v průběhu léta moravskou folklorn legendu Hradiřtan, Sto zvřt, skupinu Hm, WWW Neurobeat, N.O.H.A., Gipsy.cz, Pohbn kapelu, Tyg-roo nebo ShizzleOrchestra.

Detailn informace o lt budou postupn přibvat na facebooku Skautského institutu na Staromáku (@sinastaromaku).

Jakub Ambrozek (Mravenec)
foto Nicole Gregorov

POŘADY PRO SENIORY

řerven

ZTAJEN HISTORIE PRAHY – vycházky Vlastivědného kroužku, sraz vřdy 11.30

12. 6. Pekelsk hřbet pojat historicky a umělecky
sraz na stanici tramvaje ř. 22 Pohořelec, u sousoř

19. 6. Hrabovka, Halovka, Krenovka
sraz na stanici autobusu ř. 133, 207 U Památníku (zastávka ve směru do centra)

26. 6. Daubleb dům v řítí a dle
Jana Nerudy
sraz před chrmem sv. Ignáce na Karlov nmřt

Ve stáří si vřichni zasloume řt v bezpeci a dstojn

Násilí na seniorech neubývá, výzkumy WHO dokonce předpovídají jeho nárůst v důsledku stárnutí populace. Ti, kter se cel řivot o někoho starali a jsou často fyzicky oslabni, se stanou objektem třn a ponižování. Na tuto problematiku upozorňuje kadoron Svtov den proti násilí na seniorech spadajci na 15. řervna. Opět se k němu připoj organizace ŽIVOT 90 prodejem fialových stuh a online sbírkou.

Mezi formy násilí patř tlesn, citov a psychick třn, sexuln obtřovn, zanedbání péče, finann a materiln třn a také systmov zneuřvn, kter zahrnuje spoleensk tlak na pobyt v stavn péči a odchod do domova seniorů.

Podle WHO v roce 2020 zažil jeden ze řesti lid ve věku nad 60 let některou z těchto forem zneuřvn. V institucích, kter mají o staré lidi pečovat, bývá dokonce míra násilí vřř, dva ze tř zamstnnc uvádějí, že se v minulm roce zneuřvn dopustili. Nsiln chování probíhá opakovan a vřřinou se jeho intenzita stupnje. Agresor nakonec jedn v takov míře, že obř není schopn nsiln jednání sama zastavit a potřebuje odbornou pomoc. Tu je možné hledat napřklad na lince dvřy Senior telefon 800 157 157, kde obřem násilí porad, jak postupovat. Zároveň mohou být oporou v přd bezprostředního ohroen a mohou zajist intervenci policie.

ŽIVOT 90 se kadoron ke Světovému dni proti násilí na seniorech a seniorkch připojuje. V tř 15. řervna bude organizace v ulicích prodávat fialovou stuhu, kter je symbolem boje proti násilí na seniorech. Zároveň poběží online sbírka, do nř bude mon přispvat na služby ŽIVOTa 90, kter pomáhají nejvíce, což je Senior telefon a bezplatn poradenství.

Kontejnery na Praze 1

Velkokapacitní kontejnery budou v řervnu přistaveny od 14.00 do 18.00, ukládání koordinuje obsluha.

pátek 4. 6. Pohořelec horní parkovřt
tř 8. 6. Hellichova ulice
pátek 11.6. Barvřsk (křizovatka Petrk nm. x Lodek)
tř 15. 6. Ostrovní u Zř naproti ř. 12
pátek 18. 6. řtpnsk x Řeznick
tř 29.6. řirok naproti ř.ř UK
(zdroj O Mř Praha 1)

Výlet do historie pražských vinic

O první výsadby vinic v Čechách v okolí Mělníka se zasloužili už kníže Bořivoj s manželkou Ludmilou. První vinice prý byla mezi obcemi Nedomice a Drásky. Na ní se učil jejich vnuk, pozdější sv. Václav, pěstovat révu a v tamním lisu se zasvěcoval do tajů výroby vína. Svatý Václav byl českými vinaři uctíván jako „Supremus magister vinearum“ (nejvyšší perkmistr vinic).

První vinice v pražském okolí vznikaly již od 11. století. Za Přemysla Otakara II. došlo k oteplení podnebí a jejich rozloha byla významně posílena. Pozemkovými vlastníky byly pražské kláštery, vyšehradská kapitula a pražské probošství. Představitelé církvi často vinice i sami zakládali a místním vínem pak nahrazovali drahé dovážené mešní víno.

NEJVYŠŠÍ „VINAŘ KAREL IV.“

Karel IV. dal přivést révu z Rakouska a Burgundska a nechal jí osázet pražské okolí a oblast kolem Karlštejna. Jeho záměrem bylo ve velkém rozsahu podpořit

dělávání vinic přihlásil. Zakladatelé vinic byli prvních 12 let osvobozeni od nájmu a teprve od 13. roku měli platit desátek a královské komoře roční plat, tzv. perkrecht. Vedle této počáteční výhody se vinařům dostalo i trvalé výsady v podobě osvobození na věčné časy od ungeltu (placení cla, pokud by prodávali na městském trhu), zemské berně (daně) a jiných povinností. Vinice se zakládaly na hodně svažitéch pozemcích, kam mohlo dobře slunce a které se nedaly využít k pěstování zeleniny či obilí. Neubíraly tak úrodnou půdu, naopak přinášely zisk i z dříve již neobdělávaných „hor“, proto se někdy mluví o „viničních horách“.

Vinice Grébovka v Havlíčkových sadech (foto J. Sládeček)

nákladníkům viničních hor o jejich právních pořízeních.

VINAŘSTVÍ DO TŘICETILETÉ VÁLKY

Rozkvět byl přerušen husitskými válkami, ale vinice byly po nich vcelku rychle obnoveny, a nastal tak velký rozvoj, že dobu od pol. 15. století do začátku třicetileté války lze považovat za zlatou dobu pražského vinařství. Pražská produkce vína dosahovala 60 000 hektolitřů ročně. Rušení vinic se nepovoľovalo kvůli poplatku, který z nich plynul do královské komory. Vinice se táhly po svazích Dejvic, Nebušic, nad Břevnovem, Košířemi, Smíchovem a Radlicemi k Vltavě a na jejím pravém břehu kolem Nového města přes Nusle, Strašnice, Vinohrady a Žižkov a dále přes Libeň do Troje. Při viničních byly zahrady, sady, chmelnice a skleníky, mezi vinohrady se jen zřídka nacházelo pole.

ÚPADEK

Velká rozloha vinic vyžadovala i velké množství námezdních pracovních sil a viniční čeleď tak představovala nezanedbatelnou složku pražské chudiny. Velkou ranou byla třicetiletá válka, která de facto znamenala počátek konce pražských vinic. Zchudlé měšťanstvo nemohlo udržovat drobné viničky, často zcela zrušeno po několikrát oblíbení Prahy, větší pozemkoví vlastníci ztraceli o pěstování zájem,

protože se nevyplácelo. Navíc pobělohorské konfiskace způsobily odchod majitelů a půda zůstala neobdělávaná. Od 2. poloviny 17. století se na viničních začínají sázet okrasné plody a zelenina, místo vína se prosazuje obilí. Do počátku 18. století klesl počet vinic na čtvrtinu proti předbělohorskému stavu.

NOVODOBÉ A SOUČASNÉ PRAŽSKÉ VINICE

V meziválečném období existovaly v Praze pouze dvě vinice – trojská a vinohradská Grébovka. Salabka byla obnovena v roce 1955, Grébovka byla regenerována v roce 1993 a v roce 1996 vinice Máchalka na rozhraní Libně a Vysočan. V roce 2008 byla obnovena Svatováclavská vinice na Pražském hradě v ulici na Opyši. Dnes funguje na území Prahy celkem 13 různých velkých znovuzrozených vinic. Jména po těch zaniklých však připomínají romantické názvy dnešních usedlostí, které v jejich místech zůstaly nebo existují také už jen ve starých mapách. Víte, kde ležely vinice Kazanka, Popelářka, usedlosti Černohouska, Hrachovka, Farky? Byla tu ale i vinice Salabka, usedlosti Jablůňka či Sklenářka. Všechna tato jména najdete na mapě Prahy 8 v Troji, kudy brzy povede naučná stezka věnovaná zčásti právě zdejšímu viniční.

Text Blanky Rošické pro LP1 upravila **Martina Fialková**

Trojská vinice Sklenářka na historické fotografii

viniční podnikání. Za tímto účelem vydal císař v roce 1358 dvě nařízení – první dne 16. února platné pro Prahu – a druhé dne 12. května platné pro královská města. Obě nařízení prosazovala zakládání vinic v okruhu tří mil kolem měst. Každý majitel těchto pozemků musel do 14 dnů od vydání nařízení začít zakládat vinice, nebo (pokud tak nechtěl nebo nemohl učinit) mohl jejich pozemky disponovat perkmistr (úředník zřízený k dohledu nad vinicemi). Ten byl oprávněn půdu propůjčit tomu, kdo se k ob-

Na obranu proti konkurenci vydal Karel IV. roku 1370 nařízení o „zakazu dovozu cizích vín kromě drahých vlašských“, podobně jako už dříve nařídil jeho otec Jan Lucemburský v roce 1325 v Brně.

Správa nad vinicemi byla svěřena perkmistrovi a jeho úředníkům a byla velmi přísná. Bez vědomí viničního úřadu nesměla být viniční půda využita k jiným účelům, za každý takový přestupek hrozila i ztráta celé vinice. Perkmistr disponoval úřední pečeti s obrazem sv. Václava a pod ní vydával listy

Pragueshorts Film Festival letos on-line i v kinech

16. Pragueshorts Film Festival se odehraje ve dnech **2.–27. června 2021 on-line i ve vybraných kinech** a nabídne téměř 120 filmů.

To nejnovější ze světové produkce krátkých filmů, nejzajímavější filmy českých tvůrců, půlnoční moderovaný program, komedie, ultrakrátké filmy, vizuální experimenty, blok filmů Radu Judeho, vítěze letošního Zlatého medvěda na Berlinale, ale i program krátkých filmů s Jenověfou Bokovou a lockdownový hit Jirky Mádl, si budou moci užít diváci nejen v kinech, ale i na nové platformě www.kviff.tv a to zcela zdarma.

V Mezinárodní soutěži se utká 37 filmů. Mezi nimi se letos představí i český snímek *Anatomie českého odpodledne* režiséra Adama Martince nebo americký animovaný *Seriál o dvou ještěrkách* a jejich potýkání se s realitou první vlny covidové pandemie v New Yorku, který měl premiéru na jaře 2020 na Instagramu a stal se součástí stálé expozice Muzea moderního umění v New Yorku.

Národní soutěž domácích filmů se stopází do 30 minut vyrobených v roce 2020 tvoří letos osm snímků. Program představí také pět krátkých hraných filmů a autobiografický dokument Radu Judeho, ve kterém se režisér zamýšlí nad svým tvůrčím životem a uměleckým stylem. Další programová sekce **5x Jenověfa** nabídne pět snímků s herečkou Jenověfou Bokovou vzniklých v rozmezí let 1998 až 2019. A nebude scházet ani tradiční moderovaná **Brutal Relax Show** komponovaná z bizarních a hororových snímků. Sekce **LABO** věnovaná experimentálním filmům, bude letos poprvé také soutěžní a o nejlepším filmu ze sekce **Ultrashorts** rozhodnou diváci svým hlasováním přímo na KVIFFtv.

16. Pragueshorts Film Festival si můžete **od 2. do 27. června 2021** užít zdarma on-line na www.kviff.tv nebo po zakoupení vstupenky ve vybraných kinech např. ve Světozoru, Edisonu, Aeru, Bio Oko, Pilotech, v Kasárnách Karlín, v Letním kině Kinská nebo u Keplera.

Náměstí jako letní kino nezávislého umění

Letní sezóna Mariánského náměstí začíná. V rámci projektu *Moje Mariánské se zde odehrávají divadelní, filmová, hudební, výtvarná i literární představení*.

Od roku 2019 se na náměstí, které sousedí s tím Staroměstským, konají akce větší nově nekomerčního charakteru. Záměrem projektu *Moje Mariánské* je propojit sousedy, místní komunity s jejich návštěvníky.

Sezóna 2020 byla i kvůli pandemické situaci zkušební. Přesto se na náměstí odehrála řada úspěšných akcí: literární festival Knihovna na vlnách, týdenní multižánrový festival Ring X10, první ročník dětského festivalu Mami, tatí, dějou se věci!, Zažít město jinak, výstavy a další.

Léto 2021 bude specifické, zkušební. V červnu se na náměstí chystá přehlídka profesionálních mimů, klaunů, tanečníků, improvizátorů v rámci jednodenního happeningu *MIMRAJ* (18. 6.), dále večer environmentální poezie v rámci literárního festivalu *Knihovna na vlnách* (22. 6.) Prázdniny na Mariánském náměstí zahájí *3KinoFest*, který ve spolupráci s Městskou knihovnou v Praze plánuje projekce středoevropských filmů po dobu tří měsíců. Slavnostní zahájení letního kina je plánováno na 24. červen. Více informací o projektu na www.3kino.cz.

Věřte, že také centrum města to umí pěkně a nezávisle rozbalit. Sledujte ho ve facebookové skupině: <https://www.facebook.com/groups/mojemarianske>.

Svatá Ludmila: Žena na rozhraní věků

Světice i kněžna, která žila ve velmi dynamické a nelehké době. Tak ukazuje svatou Ludmilu další po dlouhé době veřejnosti otevřená výstava Akademie věd ČR. Expozice přibližuje osobnost babičky knížete Václava, ale i přelomovou dobu, v níž žila, prostřednictvím různorodých a výjimečných exponátů: například replikou jejího kamenného náhrobku, obrazy nebo tkaninou s vyšitým křížkem. „Svatá Ludmila je nám vzdálena 1100 let, přitom je nám ale v mnoha ohledech velmi blízká. Doba, ve které žila, stvořila začátky mnohých jevů naší dnešní společnosti,“ říká jeden z tvůrců výstavy, profesor Petr Sommer z Archeologického ústavu AV ČR.

Výstava je ke zhlédnutí každý všední den od 10 do 18 hodin v Galerii Věda a umění v budově Akademie věd na Národní 3 až do konce července 2021. Veškeré informace i vzhledem k opatřením pro vstup do budovy najdete na webu. Vstup na výstavu je volný. Info: www.svatoludmila.cz

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

...momentálně nic neprobíhá. K aktuálnímu programu více na www.hrad.cz.

...I V PODHRADÍ

Rudé století – Sto let existence Komunistické strany Československa. Výstava reflektuje století existence KSČ a jejího vlivu na společnost. Projekt představí zásadní dějinné mezníky této strany a upozorní na likvidaci tzv. třídních nepřátel, na elitářství komunistických vůdců ap. Park Kampa. Trvá do 1. 8. 2021.

NA VÝSTAVU

Jan Kašpar – Před 110 lety se Ing. Jan Kašpar odhodlal a úspěšně provedl první dálkový přelet v historii české aviatiky. Využil letadlo, které se označuje jako JK systém Blériot 1911. Tento pozoruhodný exponát je možné spatřit v NTM, které je nyní již otevřené. **Lucie Rašková: To víčko nemusíte odšroubovávat, je v něm dírka.** Výstava grafik, autorských knih, ilustrací a kreseb. Galerie Hollar. Trvá do 20. 6. 2021.

GALERIE HMP

František Skála a jiné práce. Výstava je z větší části věnována autorově ne vždy známé knižní ilustrační tvorbě – od dětských knih přes vědecké publikace až po fotografické komiksy a autorské knihy, a to s užitím různých výtvarných technik. Ve své linii se tak jedná o mimořádnou retrospektivu ilustrátorských děl, které ukazují přesahy a rozmanitost autorovy umělecké tvorby. Dům U Kamenného zvonu. Trvá do 29. 8. 2021. **Jan Jedlička.** První souborná výstava autora v českém i světovém kontextu představí průřez nejvýznamnějšími cykly a díly, která od sedmdesátých let tvoří ve svém švýcarsko-italském exilu a v posledních letech opět i v Praze. Městská knihovna, 2. patro. Trvá do 8. 8. 2021. **Nejistá sezóna.** Pro tradiční sochařskou výstavu byl zvolen výběr děl, který by měl zcela či metaforicky tematizovat nejen nejistotu, ale i pocit ohrožení, balancování mezi různými možnostmi, nestabilitu – Jiří Beránek, František Hodonský, Vladimír Janoušek, Stanislav Kolibal, Radoslav Kratina a další. Zámek Troja. Trvá do 31. 10. 2021. Otevřeno ve všední dny od 13 do 18, o víkendech od 10 do 18 hod.

NÁRODNÍ GALERIE

Viktor Pivovarov: Moskevská gotika. Retrospektivní výstava malíře a ilustrátora ukazuje bohatou životní dráhu v plné šíři, od surrealistických a konceptuálních obrazů, kreseb a alb vytvořených v Moskvě v sedmdesátých letech a po jeho přesídlení do Prahy v roce 1982 až po mimořádná nová díla, vystavená vůbec poprvé. Tato výstava je rovněž vzácnou příležitostí spatřit nejvýznamnější obrazy, které budou exkluzivně zapůjčeny z Ruska. Veletržní palác. Trvá do 21. 11. 2021. **Dřevo/řez.** Výstava si klade za cíl představit málo známou uměleckou tvorbu propojující teritoria a estetické možnosti plastiky, grafiky i malby. Barevný dřevorez coby výtvarná grafická technika zažil kolem roku 1900 svou uměleckou konjunkturu. Veletržní palác. Trvá do 8. 8. 2021.

NA KONCERT

Jazz na střeše. Marta Kloučková Trio – 12/06/2021 od 16.00. Jakub Zomer Trio – 9. 6. 2021 v 16.00 h. Jazz Dock – Jazz & Blues Bar & Café. Janáčkovo nábřeží (náplavka).

ZA ROHEM

Americký klub dam. Byl založen 1865 jako jeden z prvních českých ženských spolků, který vznikl z iniciativy Voity Náprstka. U zrodu spolku stála například Karolina Světlá. Hlavním posláním se stalo vzdělávání členek. Činnost spolku byla v roce 1946 přerušena a po dlouhé odmlce v roce 1998 obnovena. Exteriérová výstava v zahradě Braunerova mlýna v Roztokách je volně přístupná každý den od 10 do 18 hod.

NA VÝLET

Víkend otevřených zahrad a Makačino – zámek Kačina 12. – 13. 6. Divadelní maraton různých dramatických a hudebních žánrů: divadla pro děti, komentovaná prohlídka výstavy Epifyty, komentovaná prohlídka zeleninové zahrádky, divadlo pro dospělé. Přednášky v parku + celý víkend otevřený skleník. Pro děti tematické dílničky.

NEBE NAD HLAVOU

Večernice Venuše (-3,8 mag) nad SZ z Býka do Blíženců, vedle ní Mars (+1,8 mag) do Raka. Po půlnoci Jupiter (-2,5 mag) ve Vodnáři a Saturn (+0,5 mag) v Kozorohu. **Slunce:** východ mezi 4:56 až 4:54, západ mezi 20:19 až 20:59. Do Raka vstoupí 21. 6. (5:32), letní slunovrat, začátek astronomického léta. **Měsíc** v konjunkci se Spikou (Lev) 20. 6. (0h). Další seskupení: s Venuší a Marsem poblíž Polluxu (Blíženci) 12. a 13. 6., s Regulem (Lev) kolem 16. 6., se Saturnem a Jupiterem ráno 27. až 29. 6. Úplněk 24. 6. (20:40). Při novu 10. 6. prstenec zatmění Slunce, u nás jako částečné. Praha: začátek 11:42, střed 12:38, konec 13:35. Měsíční stín po horní části slunečního kotouče od V na Z, maximální fáze 0,173 slunečního průměru. **Údaje jsou v SELČ.**

OS, wi

PLACENÁ INZERCE

KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Niklas Natt och Dag 1794. TŘI RŮŽE
Přeložila Romana Svachová

V 1794, druhém díle historické noir trilogie, se opět setkáváme s Micklelem Cardellem, Annou Stinou Knapovou a chaotickým, prohlíným světem konce osmnáctého století.

Manel Loureiro BRÁNA
Přeložila Renáta Sobolevičová

Psychologický thriller z tajemné Galicie. Tělo dívky zavražděné při rituálu na mytickém místě pořádně vyvede z míry vyšetřovatele zločinu v jinak poklidné oblasti.

Tove Janssonová KDO UTĚŠÍ DROBKA?
Přeložili Radek Malý a Martin Severýn

Barevná, bohatě ilustrovaná kniha čtenáře opět zavede do muminího údolí, autorka ale hlavními hrdiny učinila dvě nové postavy, Droba a Chmýrku.

Philip Pullman KNIHA PRACHU 2. TAJNÉ SPOLEČENSTVÍ
Přeložila Dominika Křestanová

Triumfální návrat do světa Zlatého kompas. Lyra a Pantalaimon se vydávají na cestu přes celou Evropu až do Asie a Lyra se zastaví také v Praze.